

برنامه ریزی آموزشی

منبع: اینترنت

مترجم: معصومه بشکوه

برنامه ریزی، فرایند آگاهانه و سیستماتیک تصمیم گیری در مورد اهداف و فعالیتهای آینده یک گروه، یک فرد یک واحد کاری یا یک سازمان است. انسان برای پیشرفت در زندگی و توفیق در آینده نیازمند برنامه ریزی است. نیاز به برنامه ریزی برای هر دانشگاه و موسسه به میزانی بدیهی است که ضرورتی برای توجیه آن وجود ندارد. می توان گفت که برنامه ریزی برای دانشگاه به میزان تنفس برای موجود زنده اهمیت دارد. زیرا چنانچه کارها در دانشگاه بر اساس برنامه ریزی صورت نگیرد مدیران و کارکنان باید دائما با مسائل و مشکلات دست به گریبان خواهند بود و بیشتر توان خود را به جای تحقق اهداف، در رفع دشواریهای روزمره صرف می کنند. یکی از وظایف مدیران در سطح دانشگاه، برنامه ریزی آموزشی است. برنامه ریزی آموزشی علاوه بر بالا بردن احتمال توفیق مدیر، او را در انجام سایر وظایف مدیریت یاری می دهد. بدین معنا که با برنامه ریزی صحیح امور سازماندهی شده و تامین منابع انسانی و هدایت رهبری و به ویژه نظارت و کنترل اجرائی تر و اثربخش تر خواهد شد. برنامه ریزی دارای اصولی است که این اصول در مراکز آموزشی با شکلی تخصصی تر مورد استفاده قرار می گیرد. از مهمترین اصول برنامه ریزی، تعیین اهداف است که شامل اهداف میان مدت و دراز مدت می شود. مدیر برنامه ریز می بایست در انتخاب اهداف دقت کافی داشته باشد چرا که اهداف انتخاب شده قابل وصول بوده و هماهنگی منطقی بین اهداف وجود داشته باشد. بنابراین، برای رسیدن به آموزش عالی پویا و موفق و توسعه کمی و کیفی دانشگاه برنامه ریزی آموزشی بسیار حائز اهمیت است. در تهیه این برنامه می بایست به نکاتی همانند/ طراحی اجرا و ارزشیابی پروژه های مربوط به ارتقای کیفیت آموزشی تنظیم و ارائه طرح درس چارت آموزشی ارائه خدمات مشاوره ای به اعضای هیئت علمی در مورد طرح درس برگزاری گارگاههای آموزشی برنامه ریزی برای شناسایی نقاط ضعف موجود در سیستم و توسعه برنامه های جایگزین توجه ویژه کرد.

نتایج استقرار یک برنامه ریزی آموزشی صحیح می تواند شامل مباحث زیر باشد:

۱ - فرصتهای آتی به روشنی مشخص می گردند و مشکلات آینده پیش بینی شده و راهکارهای عملی جلوگیری از مواجه شدن با آنها تعیین می شوند.

۲ - برنامه ریزی آموزشی در موارد ذیل به مدیر کمک می کند:

الف) عملکرد کلی دانشگاه را مجسم سازد؛

ب) دید روشنی نسبت به روابط سازمانی دانشگاه پیدا کند؛

ج) برداشت کاملی از شرح وظایف و فعالیتهای درون سازمانی و برون سازمانی داشته باشد؛

د) با استفاده از پیش فرضها مسائل و مشکلات ممکن در محیط را شناسایی و با در نظر گرفتن تمامی عوامل و نیروهای موثر درست تصمیم بگیرد؛

ه) عواملی که خارج از کنترل است را تشخیص داده و دلایلی برای انتخاب برنامه های جایگزین داشته باشد.

۳ - برنامه ریزی چهارچوب واحدی برای فعالیتهای به وجود می آورد و افراد دانشگاه را وادار می کند تا تلاشها و کوششهایشان را بر امور مهم متمرکز سازند و از کارهای کم اهمیت احتراز کنند.

۴ - برنامه ریزی، فعالیتی اقتصادی است. بر نامه های اثر بخش سبب هما هنگی فعالیتهای دانشگاه شده و فعالیتهای غیر سودمند را حذف می کند. همچنین باعث می شود هزینه فعالیتهای دانشگاه را به حداقل رسانده و باعث شود تا از منابع مالی و انسانی حداکثر استفاده به عمل آید و از هدر رفتن زمان و سرمایه جلوگیری به عمل آید.

۵ - برنامه ریزی، باعث تقویت رفتار سازمانی می شود. این امر موجب تقویت کار تیمی در دانشگاه شده و زمینه مشارکت تمامی اعضا را در حصول به اهداف کلی فراهم می آورد. وقتی اهداف دانشگاه و وظایف هر شخصی از اعضا مشخص باشد توان همکاری آنان با دانشگاه بهتر شده و سبب آزادی نیروهای خلاق و نوآوری کارکنان شده و به آنان فرصت می دهد تا در فرایند تفکر مشارکت کنند.

۶ - برنامه ریزی باعث تسهیل در امر کنترل و نظارت است.